

Vereniging tot **Ongeschonden Behoud**
Westzijderveld

Najaar

2023

Vereniging tot **Ongeschonden Behoud**
Westzijderveld

Het Bestuur van de Vereniging OBW per januari 2023:

Voorzitter: Piet Hazelebach
Schoonekampzoom 25
1541 XT Koog aan de Zaan
Tel.: 075-6352074
e-mail: piethazelebach@yahoo.com

Secretaris: Ank Brand
Westzanerdijk 532
1507 AT Zaandam
e-mail: secretariaat@obwzveld.nl

Penningmeester: Marja Tinga
Nellie van Kolstraat 15
1507 XL Zaandam
Tel.: 075-6355043
e-mail: r.tinga3@upcmail.nl

Bestuurslid: Erna van Gils (ledenadministratie)
Groene Jagerstraat 19
1551 ES Westzaan
e-mail: obw leden@outlook.com

Bestuurslid: Dick van Rooij
Kopakker 5
1541 TP Koog aan de Zaan
e-mail: dickvanrooij@upcmail.nl

Bestuurslid: Frans Kouwets
Kopakker 1
1541 TP Koog aan de Zaan
e-mail: fac.kouwets@tiscali.nl

Lay-out: Leo Nooij

Website: www.obwzveld.nl

Doel van de vereniging OBW:

Actief in de weer voor het behoud en onderhoud van het Westzijderveld.

Dit bulletin wordt, behalve aan de leden, ook aangeboden aan de media en de politiek van de gemeente Zaanstad en andere relaties en instanties.

Belangstelling voor het bestuurswerk van OBW?

Loop – zonder verplichting – een periode mee en kijk of het iets voor u is.

Info via bovenvermelde bestuursleden.

OBW bulletin jaargang 42, nummer 2

Najaar 2023

Inhoud:

pag.

Van de voorzitter

2

Interview met Wim Veken (plus een beetje Marja...)

4

Resterende natuurwerkochtende in het Westzijderveld

6

OBW voorjaars-vaarexcursie 2023

7

Verslag van de eerste veldwerkochtend

9

Natuurmarkt 2023

10

Permanente openstelling Busbrug "De Binding" >OBW

12

Verslag over het project spoorwegovergang Guisweg

13

Van de voorzitter

Het zomerreces is voorbij. De cyclus van bestuursvergaderingen is gestart, we werken weer in het veld, de penningen zijn geteld en gecheckt, de foto voor de nieuwe kerstkaart is uitgekozen en gedrukt. Voorzichtig kijken we naar een spreker na de aarvergadering van maandag 20 november as. in de Vuister. Zie de stukken in dit bulletin. En we hopen vooral jullie daar te zien!

Zaanse Natuurmarkt 2023

Op zaterdag 8 juli jl. is het volop zomer. De dag van de tweede editie van de Zaanse Natuurmarkt. En het is warm. Nee, het is heet, bloedheet. De temperatuur passeert de 35 graden. Alles en iedereen staat desondanks klaar. Er is uitgekapt in het Darwinpark bij kinderboerderij en Natuurmuseum:

Klimaatburgemeesters, wethouder, Kees Jak met z'n foto's, Twee natuurfilms met grutto en het leven onder het maaiveld in de hoofdrol, een sprekende en wandelende boom, nog veel meer interessants en niet te vergeten de vele kramen van de Zaanse natuurorganisaties. Maar geen publiek. .... nou ja, veel te weinig, als gevolg van de zinderende hitte. Uiteraard reikt de Bredenhofstichting de traditionele Natuur- en Landschapsprijs uit. OBW feliciteert de Poelboerderij en Rolf Surink (vrijwilliger Kalverpolder) met hun uitverkiezing.

De evaluatie met tips en tops voor de volgende editie is gaande. Ander weer, graag.

Statuten

De wet vereist dat elke vereniging en stichting de statuten tegen het licht houdt. In de afgelopen periode heeft OBW dat met notariële assistentie gedaan. Het resultaat is gepubliceerd op onze website www.obwzveld.nl en ligt op de ledenvergadering voor ter instemming. Leden onder toegang tot internet krijgen - op hun verzoek - een exemplaar

toegestuurd via de secretaris.

De veranderingen zijn niet groot. Wellicht springt het meest in het oog dat het aandachtsgebied van OBW niet alleen het Westzijderveld meer betreft, maar de gehele Polder Westzaan.

Lopende projecten

OBW participeert al ruim twee jaar in het Gebiedsplan Polder Westzaan via een werkgroep en een klankbordgroep. Helaas is er weinig voortgang te melden, ook al vermelden bronnen uit de Gemeente en de Provincie dat er achter de schermen hard gewerkt wordt. Er is een positief signaal dat er na een jaar afwezigheid weer een delegatie van de boeren aanwezig is op de werkgroepvergadering van 7 november. Wordt vervolgd.

In overleg met Hart voor Stad en Veilig en Gezond Westerkoog buigt OBW zich over de stikstofdosiers die de projecten Spoorovergang Guisweg en Busbrug vergezellen. Uiteraard is het corebusiness voor OBW om de staat van de natuur in de Polder Westzaan (Natura 2000) te bewaken en waar mogelijk te verbeteren.

Vogeltellingen

Jaarlijks publiceert OBW de resultaten van de vogeltellingen van Frans Parmentier op het land van Jan Rutte. Er zijn meer instanties zoals Vogelwacht, Staatsbosbeheer en de Provincie die tellingen uitvoeren. We streven naar een zo volledig mogelijk beeld van de huidige situatie en naar een overzichtelijke publicatie daarvan in het volgend bulletin.

Allerlei bulletin-zaken

* In dit bulletin vind je de data waarop OBW kerstkaarten verkoopt in winkelcentrum Westerkoog. Behalve de nieuwe kerstkaart is er nog een nieuwigheid. Naast contant kun je ook betalen

door een QR code te scannen op je telefoon.

* Ook tref je het verslag en foto's aan van de interessante maar kille voojaarsexkursie naar Beka Vlees en Molen het Prinsenhof.

* Een kleine rectificatie. In het voorjaarsbulletin stond een interview met 'het jongste lid' van OBW. Het duurde niet erg lang voordat bleek dat Kristel zeker twee leden op dit punt voor moet laten gaan.....

* Daan is zeker onze jongste veldwerker! Hij komt vaak met zijn moeder mee op de werkdagen. Wie de jeugd heeft..... Met de oudste veldwerker maak je kennis in dit bulletin. Nou ja, totdat een rectificatie volgend bulletin anders uitwijst.

Tenslotte

Je hebt weer een (najaars)bulletin in handen dankzij veel medewerkers. Ad, Leo, de Top, alle auteurs, ze zetten hun beste beentje voor, met dank! Veel leesgenoegen gewenst en wie weet tot maandag 20 november in de Vuister op de ledenvergadering van OBW.

Piet Hazelebach

Interview met Wim Veken (plus een beetje Marja...)

Overval

Het is maandagochtend en de reporter belt het nummer van de familie Veken. Dat is veel vaker gebeurd in de tijd dat Marja nog secretaris van OBW was. Maar nu bellen we voor Wim.... Hij neemt, eigenlijk zoals altijd, de telefoon op en roept gewoontegetrouw al naar boven: "Ma-har, voor jou!", voordat hem duidelijk wordt dat hij dit keer het beoogde doel is. En waarom dan wel? Nou, dat hoort hij straks. "Kan ik nu al komen?" De toestemming voor een overval wordt gegeven!

Maandag OBW-dag

Dat komt vandaag in elk geval goed uit. En het is na elven. Strikt noodzakelijk in huize Veken, want voor die tijd hoef je je daar noch telefonisch noch live te melden, tenzij je de luide protesten van Marja voor lief neemt. En die hoor je liever niet. Wim zit uiteraard al lang beneden.

"Ja Wim", opent de verslaggever, "langzamerhand ben je OBW's oudste veldwerker en daarom willen we je een paar vragen stellen. Het is ons een bulletin-interview meer dan waard."

Wim is van april 1940, dus de rekensom is gauw gemaakt. En je zou hem moeten zien 'gaan' in het veld achter of voor de berry, door de anderen volgeladen met nat riet. Aan de andere kant ervan buffelt steevast z'n maatje Krijn, maar die heeft de 83 nog niet aangetikt. En uit eigen ervaring kan de reporter melden dat het een lange ochtend lang een zware klus is op het zompige veen. "Hup en lopen", kernachtig vat Wim de corebusiness van het veldwerk samen. "Met zo'n hark zit je maar steeds vast in de bramenstruiken. Zolang ik kan, ga ik nog even door. En...als ik stop, stopt Krijn ook en dat moeten we niet willen." De toon is gezet.

Man achter de vrouw

Marja is inmiddels aangeschoven en presenteert een koekje van eigen deeg. Wims makelij, zoals zijn

speculaas rond december Westerkoogse roem geniet. In Marja's vele jaren als OBW secretaris maakte hij haar functioneren mogelijk. Sinds zijn pensionering altijd koken en boodschappen doen. En dat betekent fietsen naar de EkoPlaza, want ze eten bio en vega. Al vanaf 1978! Ver voor de huidige troepen uit dus. Zijn vrijwilligerswerk voor OBW dateert van 2007, toen Marja een jaar secretaris was en samen met de Vogelwacht en oud-voorzitter Joa de frequentie van ons werk van 1 of 2 keer per jaar naar 8 maandelijks keren tilde. De eerste uitnodigingen gingen nog per brief, nu is het natuurlijk de e-mail.

"En jij moet ook mee!" schalt er door huize Veken. Volgens Wim tenminste. "Helemaal niet waar", riposteert Marja onmiddellijk. "Nou, een beetje onder dwang was het wel, hoor", verzacht Wim enigszins. Marja lijkt het compromis te slikken. En spijt heeft Wim tot op de dag van vandaag nooit gehad. Lijdend voorwerp naast het onderwerp OBW heeft hij zich nooit gevoeld. Gelukkig maar!

Fit

De twee zijn een toonbeeld van fitheid. De intensieve werkdagen leiden 's middags heel soms tot een kort slaapje op de bank, maar Wims conditie is prima. Veel fietsen en wandelen, biljarten ("tien over rood en libre"), gym, een zangkoor en boeken verslinden. Het is het veelzijdig pakket van een gezonde leefstijl. Het blijft natuurlijk een grote gunst dat er geen noemenswaardige kwalen zijn, maar de stijl van leven werkt niet in het nadeel! "En wat ook fijn is dat we bij het veldwerk met een leuke groep mensen zijn plus aardige boswachters ons leiden. En ja, die appeltaart!" Zelfbakker Wim prijst de Prinsenschtichtingbakkers en het idee daarmee de veldwerkers te trakteren. Marja vertelt dat in het eerste begin OBW via Marja Tinga broodjes smeerde voor in de pauze. Dat werd wat veel toen er soms meer dan 40 deelnemers waren. De appeltaart is een waardig en gewaardeerd opvolger. En de calorieën zijn er na de pauze heel snel af. Inclusief die van de slagroom!

Historie

De vraag moet gesteld. "Hoe is jullie ijzersterke duo zo ontstaan??" De tegenwoordige tijd kent relatief technisch een verduveld laag slagingspercentage.... Wim en Marja zouden in een museum niet misstaan.

"Dames en heren, zie hier, het kan wel!"

Voor de ontstaansgeschiedenis moeten we terug naar Wormer, waar Marja's ouders vaak op visite gaan bij die van Wim en het kinderspul elkaar ontmoet. Beide moeders waren ooit dienstmeisje bij zo'n rijke Zaanse fabrikant. Die van Wim zoekt met haar 18

jaren helemaal uit Lobith hier het werk. Echt, zo is

het gekomen. Eigenlijk is Wims broer interessanter, maar eenmaal terug uit dienst (in Suriname!!!) weet Wim op slinkse wijze Marja te veroveren: hij haalt op z'n stoere Surinaamse scooter Marja's schaatspullen in Zaandam op. Het is 1963 en heel Holland schaatst. Het jaar van Reinier Paping. Marja kan er echter niet veel van en Wim duwt haar vrij-willig over het Zwet. En ja, dan weet je het wel. Zoiets als rietzeilen. De rest is geschiedenis.....

Nog één koekje

De trommel is bijna leeg, maar toch mag de interviewer er nog één. Hij zegt geen nee. Wim moet hoognodig weer bakken. Ondertussen doet Marja haar best het op de laptop van de reporter onverklaarbaar verdwenen "Van de Voorzitter" weer op het scherm te toveren. Het lukt haar niet. Snel naar huis dus om op deze maandag OBW-dag alles opnieuw te typen. De deadline dreigt. Maar gelukkig is ook de volgende werkdag in oktober weer snel in zicht. Met in één van de hoofdrollen.....

OBW 2023

RESTERENDE NATUURWERKCOCHTENDEN IN HET WESTZIJDERVELD

SEIZOEN 2023/2024

- zondag 19 november 2023
- zaterdag 16 december 2023
- zondag 21 januari 2024
- zaterdag 17 februari 2024
- zondag 10 maart 2024
- zaterdag 6 april 2024
(Skoon Skip)

De werkochtenden worden georganiseerd in nauwe samenwerking met de Vogelwerkgroep en de werkzaamheden zullen worden verricht onder leiding van Staatsbosbeheer.

De koffiepauze – met koffie of thee met een punt appeltaart met

slagroom – wordt de ene keer gehouden in molen Het Prinsenhof en de andere keer in molen De Jonge Dirk. U kunt altijd tijdens deze pauze de molen bekijken.

S.v.p. opgeven vóór woensdagavond voorafgaand aan de werkdag bij Marja Veken, e-mail: w.veken@upcmail.nl, zodat wij weten op hoeveel mensen wij kunnen rekenen.

Verzamelen tussen 9.15 en 9.30 uur bij molen De Schoolmeester; om ongeveer 13.30 uur zijn we weer terug. Warme kleding en laarzen zijn aan te bevelen. Ook evt. regenkleding meenemen.

Kerstkaartenverkoop 2023

OBW is ook dit jaar weer aanwezig in winkelcentrum Westerkoog voor het verkopen van kerstkaarten, het werven van nieuwe leden en om belangstelling te kweken voor de doelstellingen van OBW.

**Wij staan in Westerkoog op:
vrijdag 24 en zaterdag 25 november
en vrijdag 8 en zaterdag 9 december
van 10.00 tot 16.00 uur.**

Wij verzoeken degenen, die hierbij willen assisteren zich te melden bij Marja Veken, e-mail: w.veken@upcmail.nl of tel. 075-6167192.

Zoals elk jaar zorgen we weer voor een nieuwe kerstkaart in het assortiment. De nieuwe kaarten zijn niet alleen te koop aan de stand in het winkelcentrum, maar ook op onze Algemene Ledenvergadering op maandag 20 november as.

Prijs: Euro 1,50 per stuk en 4 stuks voor Euro 5,--.

Ook de verjaardagskalender met prachtige foto's van ons Westzijderveld is nog steeds te koop. Prijs: Euro 6,--.

OBW voorjaars-vaarexcursie 2023

een grote bocht koers gezet richting De Gouw. Onderweg gaven de schippers tekst en uitleg over de omgeving, en tijdens een korte tussenstop overhandigde OBW-voorzitter Piet Hazelebach de schippers een doosje Merci chocolaatjes als dank voor de bewezen diensten. Na enig zoeken werd de sloot gevonden die toegang gaf tot de biologische boerderij van de familie Benecke.

Donderdagavond 1 juni had zich tegen 7 uur een menigte van ruim 60 man verzameld in het hoge gras langs het Guispad in Westzaan bij papiermolen "De Schoolmeester". Twee boten, elk met

een schipper van Staatsbosbeheer, lagen gereed voor de jaarlijkse vaarexcursie van OBW door de polder. Wie had gehoopt op een mooie voorjaarsavond kwam helaas bedrogen uit: het was zwaar bewolkt en een ietwat gure wind maakte dat het bepaald kil was. Maar dat mocht de pret niet drukken! Nadat iedereen een kussentje had bemachtigd en een plek had gevonden werd met

Eigenaar Walter Benecke stond ons al op te wachten en heette ons van harte welkom op zijn bedrijf. Begeleid door een koor van kwetterende zwaluwen

OBW verstrekte koffie of thee en een versnapering. Nadat iedereen had kunnen genieten van het interieur en het prachtige uitzicht vanaf de stelling werden de boten weer opgezocht en werd de terugweg ingezet. Na een frisse, maar informatieve en vooral ook gezellige excursie werd tegen half tien weer aangelegd bij De Schoolmeester.

vertelde hij uitgebreid over het fokprogramma van zijn bijzondere koeien en de milieu- en diervriendelijke, extensieve manier van vee houden. De rondleiding eindigde in de winkel waar eenieder de huisgemaakte ossenworst kon proeven. Ook Walter Benecke kreeg een doosje Merci als dank voor de gastvrije ontvangst. Vervolgens ging het gezelschap richting "Het Prinsenhof", een pelmolen uit het begin van de 18e eeuw, waarbij de keuze werd geboden met de boot om te varen of te wandelen via het Relkepad. Ook op de molen werden we hartelijk ontvangen, met door

Verslag van de eerste veldwerkochtend

Op 17 september startte de eerste werkochtend van het seizoen. Zoals meestal nog geen maximale opkomst van de werkers. Het is voor velen toch nog een beetje vakantie tijd. Nadat Piet iedereen

welkom had geheten werd met de boot richting het landje gevaren waar SBB het riet gemaaid had. Het was langere vaartocht dan gewoonlijk. Door smalle slootjes kwamen we uiteindelijk vlak bij het Westerwindpad uit. Daar voer boswachter Tim de boot tegen de oever aan. We kregen instructies om het riet op het wat stevigere land te harken. Op die manier kon het waardevolle drassige land goed schoon geharkt worden en door het riet op de stevige ondergrond te leggen kan SBB het riet dan vervolgens met de machine afvoeren.

Er lag een flink stuk gemaaid riet voor ons klaar dat we uiteindelijk toch met de 15 man/vrouw sterk helemaal klaar kregen. Natuurlijk was er om 11.00 uur koffie en appeltaart. Tim moest de boot achteruit varend uit de smalle sloot manoeuvreren. Eenmaal

op breder water mocht de jongste veldwerker ons richting het Prinsenhof varen.

Eenmaal thuis heeft iedereen vast zijn spieren gevoeld maar zoals dan door de veldwerkers vaak gezegd wordt: "we hoeven niet meer naar de sportschool".

Natuurmarkt 2023

OBW stond 8 juli met een kraam op de tweede editie van de Natuurmarkt die wordt georganiseerd onder leiding van de Bredenhof Stichting. Het evenement vond plaats op het terrein van de Stadsboerderij in het Darwinpark. De eerste editie was op 2 oktober 2021 in de Bullekerk.

Op de Natuurmarkt 2023 waren een groot aantal Zaanse verenigingen, organisaties en stichtingen vertegenwoordigd met een kraam en/of activiteit(en). De kraam van OBW stond naast die van de stichting Kalverpolder, waarmee wij in 2021 tijdens de eerste Natuurmarkt ons beider jubileum hebben gevierd. We hebben ons gepresenteerd met onze brochure, (kerst)kaarten, de verjaardagskalender en een stapel voorjaarsbulletins 2023 uit. We hadden twee beachflags laten maken, die betaald zijn vanuit de Nutsprijs vorig jaar aan ons uitgereikt door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen.

Jacob Passander, programmamaker, kunstenaar, sneldichter en dakboer van wijkzorgcentrum Pennemes, liep als boom verkleed op de markt rond. Bij de kraam van OBW heeft hij een gedicht gemaakt over het Westzijderveld. Leuk is dat ons oud-bestuurslid Peter Koch daarvoor de inspiratie heeft geleverd. Het gedicht staat op een blaadje dat hierbij is afgedrukt.

Een buitenactiviteit heeft natuurlijk veel meer

sfeer dan een activiteit binnen, zeker als het gaat om het thema natuur. Maar het weer kan daarbij altijd een spelbreker zijn. In Nederland denk je dan al gauw aan regen, maar..... dat was op 8 juli niet aan de orde! Extreem hoge temperaturen vielen ons ten deel. De marktkramen boden enige schaduw en ook waren er parasols om de deelnemers tegen de felle zon te beschermen. Door deze

weersomstandigheden viel het bezoekersaantal van de markt tegen. Zelf zou ik voor de stichting Gezond Natuur Wandelen (waarbij ik wandelbegeleider ben) 3 keer een rondleiding door het park verzorgen voor bezoekers. Helaas meldden zich hiervoor geen gegadigden, wat gezien de hitte wel begrijpelijk was. Het was wel erg leuk om bestuurders van onze mede-natuurorganisaties uit de Zaanstreek weer eens te spreken. Aan het eind van de Natuurmarkt 2023 werd voor de 2e keer Natuur- en Landschapsprijs van de Bredenhof Stichting uitgereikt. De organisatieprijs ging naar De Poelboerderij, de individuele prijs naar Rolf Surink van de Kalverpolder.

De Bredenhof Stichting wil deze Natuurmarkt tot een tweejaarlijks evenement maken, waarop dan ook de Zaanse Natuur- en Landschapsprijs wordt uitgereikt. Naar verwachting zal er dus in 2025 opnieuw een Natuurmarkt zijn met uitreiking van de 3e Natuur- en Landschapsprijs. Wellicht krijgt het evenement een andere naam, want puntje van kritiek was dat de naam Natuurmarkt wat oubollig klinkt.

Erna van Gils

Toekomstig nieuw bestuurslid stelt zich voor

Door bestuurslid Frans Kouwets werd ik 'warm' gemaakt voor een functie binnen het bestuur van de vereniging "Ongeschonden behoud van het Westzijdeveld".

Vanuit mijn werkkamer heb ik het geluk een klein gedeelte van het Westzijdeveld te kunnen zien in de richting van Westzaan. Het is net een schilderij dat met de seizoenen mee verandert. Ik geniet dagelijks van het uitzicht ook tijdens mijn vele wandelingen op het Westerwindpad en de lus van de Guisweg. Ik vind het belangrijk dat (de natuur) historische waarden van het Westzijdeveld behouden blijven en dat een verdere kwaliteitsvermindering, op welke manier dan ook, van dit Natura 2000 gebied moet worden tegengegaan.

Ik hoop u op de komende ledenvergadering te mogen ontmoeten.

John Alrich

Nieuwe leden:

Hans Oussoren	Koog aan de Zaan
Mevr. A.F.M. Oussoren-Waqué	Koog aan de Zaan
Jennifer Poelgeest	Koog aan de Zaan
Rob de Vries	Koog aan de Zaan
Wouter Meijer	Westzaan
John Alrich	Koog aan de Zaan
Andrea Brands	Zaandijk
Maike Siedenburg	Zaandam
Anita Tolman	Zaandam
Willem van der Voort	Zaandam

Uitgeschreven leden: 11

Totaal aantal leden op 1 oktober 2023: 565

Permanente openstelling Busbrug 'De Binding' > OBW

Het college van B&W en een meerderheid in de gemeenteraad van Zaanstad heeft herhaaldelijk de wens uitgesproken de busbrug 24/7 open te stellen.

In een raadsinformatiebrief heeft wethouder Slegers recent de raad geïnformeerd over de 'voortgang openstelling busbrug de Binding'. Naast het 24/7 openstellen zelf omvat het plan aanpassingen aan de rondweg Westerkoog-waar onder het kappen van ca. 72 bomen- en noodzakelijke geluidsmaatregelen. Als gevolg van het permanent openstellen neemt de verkeersintensiteit op de rondweg Westerkoog en de Houtveldweg in Westerwatering aanzienlijk toe. Dit heeft vanwege een verhoogde stikstofdepositie impact op het nabijgelegen Natura 2000-gebied Polder Westzaan.

Voor het openstellen van de busbrug en aanpassingen aan de rondweg Westerkoog is een bestemmingsplanprocedure voorgeschreven. In dit kader is een onderzoek naar de effecten van de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied noodzakelijk. Om de effecten hiervan te beoordelen is een zgn. passende beoordeling uitgevoerd. Hierin is beschreven wat de ecologische gevolgen zijn en het risico op de instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied.

De raadsinformatiebrief geeft aan dat het project niet zal leiden tot significante negatieve gevolgen voor de kwaliteit van leefgebieden binnen de beoordeelde Natura 2000-gebieden. Op basis van de uitkomst van dit onderzoek heeft de gemeente Zaanstad een vergunningsaanvraag ingediend bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) voor het verkrijgen van een natuurvergunning in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). De OD NHN heeft de gemeente aanvullende informatie gevraagd. De vergunning is zover op dit moment bekend nog

niet afgegeven en gepubliceerd.

Deze vergunning is van belang in het kader van de noodzakelijke bestemmingsplanprocedure en kan niet starten zonder natuurvergunning.

Als de OD NHN een vergunning afgeeft zal OBW hier bezwaar tegen aantekenen.

De stikstofdepositie wordt berekend op basis van de input in het rekenprogramma AERIUS-Calculator van o.a. verkeersintensiteiten, de samenstelling van het verkeer, de verkeerssnelheid. Juist over deze onderdelen bestaat bij OBW nog veel onduidelijkheid. Onder andere de gevolgen van de voorgestelde reconstructie van de rondweg Westerkoog en de aanpassingen om daadwerkelijk tot een 30 km weg te komen. Het OM geeft al aangegeven niet te handhaven op deze wegen.

Zover bij OBW bekend is in d verkeersberekeningen geen rekening gehouden met de gevolgen van het Project Guisweg, waarbij in dit kader het volledig maken van aansluiting 3 op de A8 en het opheffen aan aansluiting 2 op de A8 belangrijke consequentie heeft op de rondweg Westerkoog en de Houtveldweg in Westerwatering. Wij zijn van mening dat door de genomen raadsbesluiten er een onlosmakelijke koppeling is van projecten.

In het kader van de instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Polder Westzaan zal OBW het project Busbrug, reconstructie rondweg nauwgezet volgen. Zoals in mijn bijdrage in dit bulletin over het Project Guisweg staat de Natura 2000-doelstelling onder druk.

Dick van Rooij
Bestuurslid OBW
3 oktober 2023

Verslag over het project spoorwegovergang Guisweg

OBW heeft in november 2022 een zienswijze ingediend tegen het voornemen van het college van de gemeente Zaanstad om in te stemmen met het voorlopig voorkeursalternatief voor het oplossen van het knelpunt spoorwegovergang Guisweg – Provincialeweg. Dit voornemen omvat o.a.:

- Het opheffen van de huidige spoorwegovergang
- De aanleg van een autotunnel onder spoor door. Het spoor blijft op maaiveldhoogte.
- Het aanleggen van een verbindingsweg tussen de autotunnel en de Guisweg. Het betreft in het voorstel de zuidelijke ligging van de nieuwe verbindingsweg, dicht tegen de A8 aan.
- De aanleg van een fiets- en voetgertunnel ter hoogte van de kruising Guisweg – Provincialeweg.
- Het volledig maken van de op-afrit aansluiting 3 rijksweg A8, ter hoogte van Westerkoog
- Het opheffen op-afrit 2 rijksweg A8, ter hoogte van Oud-Koog
- De aanleg van een aquaduct, ter hoogte van de Sluitsloot
- Diverse aanpassingen Museumlaan en Provincialeweg van het fietspad en rijweg.

Reactie/zienswijze OBW

OBW ondersteunt het voornemen voor het oplossen van het knelpunt spoorwegovergang, maar onze voorkeur gaat uit naar de aanleg van een verdiepte ligging van het spoor. Deze oplossing is ook herhaaldelijk uitgesproken door de gemeenteraad van Zaanstad en vertegenwoordigt een groot maatschappelijk draagvlak.

Het volledig maken van aansluiting 3 rijksweg A8 heeft onze instemming niet. Dit in verband met de sterke stijging van het aantal motorvoertuigen op dit gedeelte van de A8. Het resulteert in een aanzienlijke toename van de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied Polder Westzaan. Diverse ecologische onderzoeken bevestigen dat toename hiervan significante negatieve gevolgen heeft voor de duurzame instandhoudingsdoelstellingen voor de beschermde habitattypen en leefgebieden in dit Natura 2000-gebied.

Om dezelfde reden als bovengenoemde aansluiting 3 zijn we geen voorstander voor het opheffen van aansluiting 2 rijksweg A8 (o.a. gebruik vrachtverkeer Tate & Lyle). Mede door het afwaarderen van knooppunt Zaandam A7 tot stadsweg en de verkeerskundige gevolgen van beide maatregelen op het onderliggend wegennet. Dit besluit leidt tot een additionele verkeersstroom op aansluiting 3. Nog afgezien van de leefbaarheid in Oud-Koog.

Nota van Antwoord en behandeling in de gemeenteraad

OBW ontving In februari 2023 de Nota van Antwoord op de indiende inspraakreactie. Voor wat betreft de door OBW ingediende opmerkingen was dat geen aanleiding om de voorlopige voorkeursvariant te wijzigen.

De gemeenteraad heeft op 6 april 2023 ingestemd met het definitief voorkeursalternatief Guisweg, i.c. het alternatief 'Zuidelijke Ligging'. Het neemt het besluit volgens eigen zeggen met tegenzin en noemt het een 'tweede keus'. De raad had liever voor een tunnelbak voor de trein willen kiezen, maar financieel niet haalbaar.

Vervolprocedure

Nu de gemeenteraad heeft ingestemd met de definitieve Voorkeursvariant Guisweg volgt de planuitwerkingsfase om het gereed te maken voor realisatie. Zaanstad wordt voor deze fase trekker van het project. De eerdere fases, Verkenning en Planstudie, werden uitgevoerd onder leiding van de Vervoerregio Amsterdam.

De planuitwerkingsfase omvat o.a.:

- Uitwerken Definitief Voorkeursalternatief
- Onderzoek stikstof
- Procedure ADC-toets
- Opstellen omgevingsplan
- Vaststellen omgevingsplan
- Aanbesteding

Stikstof

Zoals eerder genoemd neemt door dit project de stikstofdepositie op de omliggende Natura 2000-gebieden aanzienlijk toe, waaronder de aangrenzende Polder Westzaan. Onderzoek heeft uitgewezen dat mitigerende maatregelen niet afdoende zijn. Daarom is een natuurvergunning in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) noodzakelijk. Omdat niet kan worden uitgesloten dat door het project natuurlijke kenmerken worden aangetast dient een **ADC**-toets uitgevoerd te worden. De toets omvat waarborgen voor de bescherming van Natura 2000-gebieden. Er moet worden vastgesteld dat er geen Alternatieven zijn én er moet worden aangetoond dat er Dwingende redenen van groot openbaar belang zijn. De C staat voor compenserende maatregelen, waarbij de maatregel waarborgt dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft. Volgens deskundigen en enkele gemeenteraadsleden is dit de 'achilleshiel' van het project. OBW ziet, mede op basis van jurisprudentie, aanleiding om voor alle

onderdelen van de ADC-toets inhoudelijk bezwaren op te stellen. Met name in relatie tot de instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Polder Westzaan. Deze verwachting wordt ondersteund door o.a. Nationale programma's en wetgeving (o.a. Wet stikstofreductie en natuurverbetering, Nationaal Programma Landelijk Gebied), de richtsnoeren EU-Habitatrichtlijn, de Kaderrichtlijn Water etc.

De inzet van OBW om zeer kritisch naar de gevolgen van het project Guisweg te kijken komt voort uit de zorgelijke staat van instandhouding van dit gebied. De doelstellingen voor de aanwezige Habitattypen en soorten staan onder druk. De Kritische Depositie Waarden (KWD) wordt door stikstofdepositie voor alle soorten aanzienlijk overschreden. Recent uitgebrachte rapportages, zoals de evaluatie van het beheerplan Polder Westzaan 2016–2022, de Natuurdoelanalyse Polder Westzaan (PPLG) en de expertise van het Platform Veenweiden bevestigen helaas deze toestand. Dit wordt mede veroorzaakt door onvoldoende beheer. Voor OBW zal een drukke periode aanbreken in het kader van de procedure omgevingsplan Guisweg, ADC-toets > natuurvergunning en de verdere uitwerking van de Gebiedsvisie Polder Westzaan.

Dick van Rooij
Bestuurslid OBW
3 oktober 2023

